

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ЕКОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ»
Кафедра внутрішньої медицини з курсом ендокринології**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХІАТРІЯ ТА НАРКОЛОГІЯ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 222 Медицина

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри внутрішньої медицини
з курсом ендокринології

Протокол № 1 від «9» 9 2020 р.

Завідувач кафедри д. мед. н. Пострелко В. М.

Київ 2020

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Психіатрія та наркологія
Викладач (-і)	д. мед. н., В.М. Пострелко
Контактний телефон викладача	0677642891
E-mail викладача	postrelkopvm@ukr.net
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	60 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Відповідно графіка

2. Анотація до курсу

"Психіатрія та наркологія", як навчальної дисципліни:

- ґрунтується вивченні студентами основ загальної психології, анатомії та фізіології людини, патоморфології та патофізіології, деонтології в медицині та інтегрується з цими дисциплінами; Ґрунтується пропедевтичних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами;
- забезпечує формування навичок застосовувати знання з терапевтичної профілактики та інтегрується медичної психології в процесі подальшої освіти та професійної діяльності;
- закладає фундамент для знань лікаря з психології хворої людини, формування здорового способу життя та профілактики психічних розладів у процесі життєдіяльності та при різних захворюваннях.

3. Мета та цілі курсу

Мета	<ul style="list-style-type: none">• . Визначити основні симптоми і синдроми психічної сфери.• Визначити етіологічні фактори та патогенез , перебіг захворювання . Визначити клінічні прояви психічних та психосоматичних розладів.• спілкуватися з пацієнтами, які шукають допомоги та впоратись з ними;• формувати історію хвороби, збирати скарги, історію минулого життя та сімейний анамнез, як релевантну; виконати загальне фізикальне обстеження.• Оцінити, впоратися , у разі необхідності, з будь-якими супутніми медичними станами, психосоціальними проблемами, відзначаючи минулі та поточні проблеми у соціальних та особистих стосунках, життєві обставини та будь-які інші поточні стресові життєві події.• Знаходити відповідну тактику прийняття та впровадження клінічних рішень.• •Встановлювати попередній діагноз психічних та психосоматичних розладів.• Визначити важливість лікування для людини, а також її готовність брати участь у реалізації лікування.• Визначити цілі лікування постраждалої людини та створити план реалізації, який би враховував їхні уподобання щодо лікування (також, якщо це доречно, їх доглядача).• Розробити план продовження та подальшого лікування за консультацією з особою.
Цілі	<p>В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:</p> <ul style="list-style-type: none">• предмет, завдання психіатрії;• віхи психіатрії та досягнення місцевих вчених;• правові засади психіатричної допомоги;• сучасну концепцію психічного здоров'я в Україні;• структуру психіатричної лікарні;• класифікацію основних психічних розладів;• основні етіологічні фактори та патогенні механізми психічних розладів; методи обстеження психічного стану;• основні психопатологічні симптоми та синдроми психіатрії;• діагностичні критерії основних психічних розладів;• основні принципи лікування психічних розладів;• надання першої та невідкладної допомоги пацієнтам з психічними розладами, основні показання до госпіталізації;• принципи та методи психосоціальної реабілітації та профілактики психічних розладів, психоосвіти.• провести клінічне обстеження пацієнта та описати психічний стан;• проаналізувати дані клінічного, лабораторного та інструментального дослідження та встановити попередній діагноз психічного або психосоматичного розладу;

- ідентифікувати психотичні або непсихотичні психічні розлади;
- визначати наявність пацієнтів із показаннями до негайної госпіталізації.

4. Результати навчання (компетентності)

Знати:

- Предмет і завдання психіатрії та наркології. Історія розвитку та сучасний стан психіатрії та наркології. Організація психіатричної допомоги в Україні: стаціонарна, амбулаторна, домашня. Організація та робота психоневрологічного диспансеру. Організація та робота психоневрологічного стаціонару. Правила психіатричної допомоги та спостереження в психіатричній лікарні;
- Методи психіатричного обстеження. Класифікація психічних розладів, концепсія психопатологічного симптому, синдрому, захворювання, реєстри психічних розладів. Загальні принципи терапії, профілактики та реабілітації психічних розладів;
- Загальні принципи терапії, профілактики та реабілітації психічних розладів;
- Порушення відчуттів і сприйняття;
- Розлади мислення та інтелекту. Розлади пам'яті;
- Розлади емоцій. Розлади волі;
- Розлади свідомості та самосвідомості;
- Шизофренія: клініка, теорії патогенезу, патофізіологічні концепції. Клінічні типи шизофренії, типи ремісії. Лікування шизофренії, підтримуюче лікування. Трудова експертиза, військова та судово-психіатрична експертиза при шизофренії. Обстеження (курація) пацієнтів;
- Біполярний афективний розлад: визначення, теорії патогенезу, види перебігу захворювання. Диференціальна діагностика. Лікування БАР. Циклотімія, особливості атипичних форм біполярного афективного розладу. Трудова, військова та судово-психіатрична експертиза при біполярному афективному розладі. Обстеження (курація) пацієнтів;
- Медичні та соціальні проблеми розладу в наслідок вживання алкоголю. Юридичні питання наркології. Організація наркологічної допомоги в Україні: роль Міністерства охорони здоров'я України та інших установ у наркологічній допомозі. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю. Обговорення модуля mh-GAP-IG щодо розладів внаслідок вживання психоактивних речовини;
- Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання наркотичних речовин. Залежність від психоактивних речовин і наркоманія. Обговорення історії хворих;
- Загальна характеристика органічних психічних розладів. Психічні розлади при соматичній, судинній та ендокринній патології. Обговорення історії хворих;
- Психічні розлади при черепно-мозковій травмі (травма голови), інфекційних захворюваннях, екологічна психіатрія. Пересеніхльні (інволюційні) психози, старечі та атрофічні психози; клінічні типи та лікування;
- Епілепсія: патогенез, основні клінічні форми, види епілептичної деменції. Епілептичні напади (grand mal і petit mal), епілептичні психози (еквіваленти нападів). Епілептичний стан (епілептичний статус): визначення та лікування. Ранні епілептичні синдроми; профілактика та лікування епілепсії. Обговорення модуля mh-GAP-IG щодо епілепсії ;
- Психогенні розлади: клінічні форми, профілактика та лікування, посттравматичний стресовий розлад (ПТСР). Розлади розвитку. Психопатія (розлади особистості): клінічні форми, профілактика та лікування. Трудова експертиза, військово-психіатрична експертиза, судово-психіатрична експертиза при розладах особистості. Психотерапія, психогігієна та психопрофілактика;
- Поведінкові порушення дитячого та юнацького віку. Олігофренія (розумова відсталість): клініки, форми, етапи. Профілактика та лікування. Аутизм дітей раннього віку, гіперкінетичні порушення - принципи медико-педагогічної корекції, соціальна реабілітація. Обговорення психічно-поведінкових розладів модуля mh-GAP-IG у дітей та підлітків.

Уміти:

- вибрати адекватні діагностичні методи для визначення психіатричної і наркологічної патології;
- на підставі даних клінічно, психологічно досліджень та результатів лабораторних діагностик поставити діагноз психіатричного та наркологічного профілю;
- вибрати необхідні лікувальні засоби для лікування психічних та наркологічних хворих ;
- надати невідкладну медичну допомогу під час загострення наркологічного та психічного захворювання;
- проводити профілактику та підтримуючу терапію у хворих на психічне та наркологічне порушення.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття

Загальна кількість годин

Лекції

10

Практичні (семінарські) заняття		50			
Самостійна робота		30			
<i>Ознаки курсу</i>					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий		
7-8 семестр	Психіатрія та наркологія	4 курс	Нормативний		
<i>Тематика курсу</i>					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки, %	Термін виконання
Тема 1 Предмет і завдання психіатрії та наркології. Історія розвитку та сучасний стан психіатрії та наркології. Організація психіатричної допомоги в Україні: стаціонарна, амбулаторна, ланки, трудова реабілітація. Організація та робота психоневрологічного диспансеру. Організація та робота психоневрологічного стаціонару. Правила психіатричної допомоги та спостереження в психіатричній лікарні.	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 2 Методи психіатричного обстеження. Класифікація психічних розладів, концепція психопатологічного симптому, синдрому, захворювання, реєстри психічних розладів. Загальні принципи терапії, профілактики та реабілітації психічних розладів.	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 3 Загальні принципи терапії, профілактики та реабілітації психічних розладів.	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 4 Порушення відчуттів і сприйняття.	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 5 Розлади мислення та інтелекту. Розлади пам'яті	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 6 Розлади емоцій. Розлади волі.	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 7 Розлади свідомості та самосвідомості	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 8 Основні психіатричні синдроми. Деменція. Види перебігу психічних розладів. Обговорення модуля mh-GAP-IG щодо деменції	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	4 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 9 Шизофренія: клініка, теорії патогенезу, патофізіологічні уявлення. Клінічні типи шизофренії, типи ремісії. Лікування шизофренії, підтримуюче лікування. Трудова експертиза, військова та судово-психіатрична експертиза при шизофренії. Обстеження (курація) пацієнтів.	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	6 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 10 Біполярний афективний розлад: визначення, теорії патогенезу, види перебігу захворювань. Диференціальна діагностика. Лікування БАР. Циклотімія, особливості атипичних форм біполярного афективного розладу. Трудова, військова та судово-психіатрична експертиза при біполярному афективному розладі. Обстеження (курація) пацієнтів.	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	6 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 11 Медицинські та соціальні проблеми порушень внаслідок вживання алкоголю. Юридичні питання наркології. Організація наркологічної допомоги в Україні: роль Міністерства охорони здоров'я України та інших установ у наркологічній допомозі. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю.	практичне	Базова, допоміжна – відповідно	3 год.	2.7	Згідно розкладу

Обговорення модуля mh-GAP-IG щодо порушень внаслідок вживання психоактивних речовин.		до п. 8			
Тема 12 Розлади психіки та поведінки внаслідок вживання наркотиків. Наркоманія та токсикоманія. Обговорення історії справи	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	4 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 13 Загальна характеристика органічних психічних розладів. Психічні розлади при соматичній, судинній та ендокринній патології. Обговорення історії хвороби	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 14 Психічні розлади при черепно-мозковій травмі (травма голови), інфекційних захворюваннях, екологічна психіатрія. Пересенільні (інволюційні) психози, старечі та атрофічні психози; клінічні типи та лікування).	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	3 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 15 Епілепсія: патогенез, основні клінічні форми, типи епілептичної деменції. Епілептичні напади (grand mal і petit mal), епілептичні психози (еквіваленти нападів). Епілептичний стан (епілептичний статус): визначення та лікування. Ранні епілептичні синдроми; профілактика та лікування епілепсії. Обговорення модуля mh-GAP-IG щодо епілепсії	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 16 Психогенні розлади: клінічні форми, профілактика та лікування, посттравматичний стресовий розлад (ПТСР). Розлади розвитку. Психопатія (розлади особистості): клінічні форми, профілактика та лікування. Трудова експертиза, військово-психіатрична експертиза, судово-психіатрична експертиза при розладах особистості. Психотерапія, психогігієна та психопрофілактика.	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 17 Поведінкові порушення дитячого та юнацького віку. Олігофренія (розумова відсталість): клініки, форми, етапи. Профілактика та лікування. Аутизм дітей раннього віку, гіперкінетичні порушення - принципи медико-педагогічної корекції, соціальна реабілітація. Обговорення психічних і поведінкових розладів у дітей, підлітків модуля mh-GAP-IG	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу
Тема 18 Підсумкове контрольне заняття.	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	2 год.	2.7	Згідно розкладу

Змістовний модуль 1

Теми 1-18	практичне	Базова, допоміжна – відповідно до п. 8	50	100	Згідно розкладу
-----------	-----------	--	----	-----	-----------------

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу

Поточний контроль здійснюється на основі контролю теоретичних знань, навичок і вмінь на практичних заняттях. Самостійна робота студента оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:

- тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності, з визначенням певної ділянки на фотографії чи схемі («розпізнавання»);
- індивідуальне усне опитування, співбесіда;
- розв'язання типових ситуаційних задач;
- ідентифікація збудників і переносників збудників паразитарних хвороб на фотографіях, макро- і мікропрепаратах;
- контроль практичних навичок;
- розв'язання типових задач з генетики і медичної генетики.

Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.

Підсумковий контроль успішності навчання проводиться у вигляді екзамену (диф.заліку, заліку) (письмово, усно).
Для дисциплін, формою підсумкового контролю яких є залік:

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою оцінювання. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент повинен отримати оцінку з кожної теми (на кожному занятті з практичної підготовки). Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

Підсумкова оцінка за поточну навчальну діяльність визнається як середнє арифметичне (сума оцінок за кожне заняття ділиться на кількість занять у семестрі) та переводиться у бали за Таблицею 1.

Таблиця 1. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4,47	179	3,94	158	3,42	137
4,97	199	4,45	178	3,92	157	3,4	136
4,95	198	4,42	177	3,89	156	3,37	135
4,92	197	4,4	176	3,87	155	3,35	134
4,9	196	4,37	175	3,84	154	3,32	133
4,87	195	4,35	174	3,82	153	3,3	132
4,85	194	4,32	173	3,79	152	3,27	131
4,82	193	4,3	172	3,77	151	3,25	130
4,8	192	4,27	171	3,74	150	3,22	129
4,77	191	4,24	170	3,72	149	3,2	128
4,75	190	4,22	169	3,7	148	3,17	127
4,72	189	4,19	168	3,67	147	3,15	126
4,7	188	4,17	167	3,65	146	3,12	125
4,67	187	4,14	166	3,62	145	3,1	124
4,65	186	4,12	165	3,6	144	3,07	123
4,62	185	4,09	164	3,57	143	3,05	122
4,6	184	4,07	163	3,55	142	3,02	121
4,57	183	4,04	162	3,52	141	3	120
4,55	182	4,02	161	3,5	140	Менше 3	Недостатньо
4,52	181	3,99	160	3,47	139		
4,5	180	3,97	159	3,45	138		

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до ПК становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які вносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Таблиця 2. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються іспитом (диференційованим заліком))

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	4,45	107	3,91	94	3,37	81
4,95	119	4,41	106	3,87	93	3,33	80
4,91	118	4,37	105	3,83	92	3,29	79
4,87	117	4,33	104	3,79	91	3,25	78
4,83	116	4,29	103	3,74	90	3,2	77
4,79	115	4,25	102	3,7	89	3,16	76
4,75	114	4,2	101	3,66	88	3,12	75
4,7	113	4,16	100	3,62	87	3,08	74
4,66	112	4,12	99	3,58	86	3,04	73
4,62	111	4,08	98	3,54	85	3	72
4,58	110	4,04	97	3,49	84	Менше 3	Недостатньо
4,54	109	3,99	96	3,45	83		
4,5	108	3,95	95	3,41	82		

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час підсумкового контролю засвоєння студентом

знань , становить **80 балів**.

Таблиця 3. Шкала оцінювання диференційованого (іспиту) заліку:

Національна шкала	Бальна шкала	Оцінювання підсум
«5»	70-80	
«4»	60-69	
«3»	50-59	

кового контролю вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 60% від максимальної суми балів (для 200-бальної шкали – не менше **50 балів**).

Кінцева кількість балів, яку студент набрав з дисципліни визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (Таблиця 2) та за підсумковий контроль (диференційований залік, іспит) (Таблиця 3).

Вимоги до письмової роботи	Підсумкова письмова робота виконується у формі контрольної роботи.
----------------------------	--

Практичні заняття	Модуль 1
-------------------	----------

Аудиторна робота

Змістовий модуль 1

Теми 1-10	сума		
Контрольна робота – 30			
Тест – 10			
Робота на парах – 30			
Реферат/презентація – 10			
	80		

Умови допуску до підсумкового контролю	Семестровий контроль передбачений у формі заліку. Передбачає підсумкову оцінку у 200-бальній шкалі як сума оцінок за поточний контроль знань (усне опитування, письмове опитування, тести, перевірка ідентифікації мікропрепаратів, рефератів), результатів складання 2-х змістових модулів.
--	--

7. Політика курсу

Організація навчального процесу здійснюється із застосуванням Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт. Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

8. Рекомендована література

Базова:	1. Психіатрія. Віктор Самохвалов (ред.). Сімферополь, 2005. 252 с. 2. Каплан і Садок.Настснова з психіатрії. Поведінкові науки / Клінічна психіатрія; 11-е видання. Волтерс Клувер. 2015 рік
Допоміжна:	1. ICD-10-CM Розділ 5 Психічні, поведінкові розлади та порушення розвитку. 2. Mh GAP-IG

Викладач д. мед. н. Пострелко В. М.